

Protokoll Trygghetsrådet

Datum: 2021-04-15

Tid: 13-15

Plats: Distans

Deltagare: Mattias Robertsson Bly (kommunchef), Elin Rapp (kanslichef), Kent Ylvesson (skolchef), Katarina Persson (socialchef), Moa Magnusson (folkhälsstrateg), Linda Matsson (Vår Framtid), Anders Mjärdsjö (Moderaterna), Marcus Ceder (gruppchef Polisen Ånge), Morgan Norman (kommunpolis Medelpad), Veronica Andersson (tillförordnad lokalpolischef område Medelpad), Ulrika Viklund (Länsstyrelsen), Magnus Häggqvist (driftchef ambulansen), Tora Åström (biträdande avdelningschef och gruppchef trygghet och utbildning Räddningstjänsten), Per-Albin Dahlström (folkhälsstrateg RVN) samt Jakob Wallin (student/praktikant RVN folkhälsenheten).

Mötessekreterare: Moa Magnusson

1. Deltagarpresentation

2. Information från Ånge kommun

Mattias Robertsson Bly informerar att kommunen och polisen har jobbat fram ett förslag till Medborgarlöfte. Kommunen har delgjorts den nya statistiken avseende brott utförda i kommunen och där ses att fokus behöver vara att jobba mer strategiskt med framför allt våld i inomhusmiljö då det är en ökad förekomst av anmälningar av den kategorin brott i kommunen. Mattias informerar att detta arbete ska ske med stöd av den folkhälsstrateg som nu anställts i kommunen.

Katarina Persson informerar att socialförvaltningens verksamheter påverkas rejält av rådande läge med Corona-pandemin och att det förebyggande arbetet står still just nu. Katarina informerar att kommunen inte är så drabbade personalmässigt dock. Förvaltningen ser en ökning av anmälningar gällande barn och det finns en oro för ett stort mörkertal. Förvaltningen ser också ett behov av att etablera ett samarbete lokalt med exempelvis polisen och folkhälsstrategen i kommunen i frågor som rör våld i nära relation. Det finns också ett behov av mer strategiarbete i frågan som rör att sjuktalen ökar. Katarina informerar att man på socialförvaltningen nu satsat på socialpsykiatri då det tydligt ses att LSS-gruppen inte mår bra i dagsläget och är i behov av mer förebyggande insatser. Därför har det anställts en person kopplad till detta men det är svårt att nå ut när det är pandemi eftersom det är svårt att ta emot besök. Det märks dock redan skillnad avseende samordning av insatser, tanken är att den nyanställdas funktion/arbete ska sträcka sig till båda unga och äldre. Katarina informerar om att behovet av försörjningsstöd har reducerats i och med uppstart av Ångemodellen.

Kent Ylvesson informerar att det är färre fall av Corona bland barn och ungdomar i skolan nu, bland vissa kategorier av lärare har det varit svårt stundvis med anledning av smitta men möjlighet till skyddsutrustning (visir) finns att tillgå i skolan. I grundskolan sker närundervisning och för gymnasieskolan gäller partiell distans (75%/25%) och kommer göra

det ett tag till. Kent flaggar för att det förekommer oro från elever på gymnasieskolan och att psykisk ohälsa ökar under denna tuffa pandemi-period. Kent informerar att det inte finns några tendenser kring ökning av trakasserier/mobbing under Corona-pandemin, elever i grundskolan har dock svårt att hålla distans/avstånd till varandra. Kent säger att mycket av trakasserier/mobbing sker i miljön utanför skolan. Kent informerar också att det är mobilförbud på skolorna vilket gör det lugnare. Kent säger att han uppskattar besök från Polisen i skolorna.

Moa Magnusson informerar om sin roll som folkhälsostrateg. Specifika arbetsområden och målsättningar kommer formas från visionsarbetet men fokuset ska vara på barn och unga, ANDTS-arbete och jämställdhetsfrågor såsom exempelvis våld i nära relation. En stor del av arbetet kommer vara samordning i form av att skapa och delta i nätverk som arbetar med frågor som rör folkhälsa.

Elin Rapp informerar om att det pågår dialog med Swelife i ett projekt som heter "Prevention barnfetma" med satsning friska-barnbudskap. Det är ett långsiktigt arbete för att påverka samhällsstrukturer. Elin berättar också att Ånge kommun anställt Jenny Sellén Lindqvist som ska arbeta med suicidprevention.

3. Information från Polisen

Veronica Andersson informerar att polisen i Västernorrland ska växa och att det jobbas med rekrytering just nu. Modellen för rekrytering kallas för Attrahera och syftar till att locka aspiranter och poliser hit och få dem att stanna kvar. Polisen har 18 platser på polisskolan till Västernorrlands län (inte till enbart Ånge) och dessa platser vill polisen ska fyllas av de som vill till just Västernorrland. Om någon från Ånge väljer att söka och kommer in så är chansen stor att de kan få bli placerade i just Ånge eftersom polisen har vakanser här. Sista dag att fylla de 18 platserna är i maj. Polisen i länet hoppas att fler vill bli verksamma i Ånge, kanske några som redan är bosatta i kommunen, och ser det som mycket positivt att få växa och bli fler kollegor. Vidare informerar Veronica om att gränsbevakningen (under Corona-pandemin) tar upp mycket tid av ordinarie arbetsuppgifter.

Morgan Norman går igenom statistik över den totala brottsligheten i lokalpolisområdet för år 2020 samt för de tre första månaderna år 2021.

Det har i skett en minskning av inkomna ärenden (anmälda brott) från 15380 stycken-14209 stycken. Vad gäller fördelningen av anmälda brott i Ånge har våld i nära relation ökat med 34% (98 anmälningar år 2019 i jämförelse med 131 anmälningar år 2020) och narkotikabrott har ökat med 21%. Totalt anmäldes 846 brott i Ånge kommun år 2020. Den plats som flest brott anmäls på i kommunen är i Ånge centralort.

Morgan informerar att de mest frekventa brotten är narkotikastrafflagen överlåtelse och att Polisen åker till postterminalen och hämtar misstänkt narkotika. Därefter är det misshandel inomhus (28 stycken) och utomhus (8 stycken) som anmäls mest men troligtvis är det ett stort mörkertal som vare sig anmäls till polis eller socialtjänst. När polisen dock lyssnar av med Kvinnojourer framkommer att de har en ökning av fall våld i nära relation.

4. Information från Räddningstjänsten

Tora Åström informerar att fokus för Räddningstjänsten just nu ligger på att de operativa styrkorna ska fungera. Personalen på Räddningstjänsten har inte varit hårt drabbade av Corona. Förebyggande verksamhet har varit liten under Corona-pandemin. Tora berättar att organisationen tycker om att träffa folk och vara i skolor och att digitala alternativ erbjuds så

gott det går. Intresset för det har dock inte varit så högt hittills men man tror att det är ett uppdämt behov som kommer visa sig framgent.

5. Information från Ambulansen

Magnus Häggqvist informerar att läget bland personalen utifrån Corona-pandemin är gott, inga stora sjukskrivningar hittills. Magnus informerar att de åker på en del larm av diffus orsak men där det av ambulanspersonalen misstänks vara våld i nära relation som egentlig orsak. Magnus beskriver att det under insatsen kan vara svårt att lotsa den drabbade rätt i systemet och svårt att få den drabbade bort från den som orsakar det hela vilket gör att information får ges "i smyg/vid tillfälle". Magnus beskriver att det är en uppåtgående trend avseende orosanmälan vilka vidarebefordras till socialtjänsten. Magnus beskriver sig också se en ökning av social svikt och psykiskt dåligt mående genom exempelvis överdoser och eventuella suicidförsök. Magnus beskriver också att många larm de får är egenvårds/primärvårdsbesvär men att den som söker vård inte vet vilken väg som ska tas in i och hamnar därför oftast till slut hos 112 och ambulansen. Ambulansen i Ånge har hjälp från Stöde och Bräcke men de finns längre bort, man hoppas från Ånges sida att få mer IVPA-hjälp (se svar från Räddningstjänsten nedan). Magnus informerar att Corona inte genererar i lika mycket ambulanstransporter nu (de blir inte lika sjuka längre). Magnus informerar om att SOS inte får flagga adresser till ambulansen vilket hade kunnat underlätta vissa insatser genom att kunna få stöd av polis vid utryckning, att detta inte är möjligt kan leda till otrygghet bland ambulanspersonal. Magnus informerar om att ambulanspersonalen har lokalkännedom i kommunen vilket underlättar vid utryckningar.

Tora Åström: Informerar att IVPA-frågan diskuteras på Räddningstjänsten och man planerar för utbildning och när man ska köra igång med det men det är ännu inte bestämt.

6. Information från Länsstyrelsen

Ulrika Viklund informerar att brevbearare och postombud inte får kontakta polisen vid misstanke om narkotika eller illegala vapen i brev utifrån postlagens tystnadsplikt (upp till 2kg). Förhoppning finns att nytt lagförslag träder i kraft om att personal på Posten på eget initiativ ska få ta kontakt med polis vid misstanke om narkotika etc. Brottsbekämpande myndigheter får också förhoppningsvis ökade möjligheter att samverka kring beslag. Ulrika informerar om att narkotika framför allt skickas i den gula brevlådan. Ulrika informerar också om en utredning om kommuners lagstiftade ansvar i brottsförebyggande arbete som ska vara klar den 15 juni. Ulrika kommer tillsammans med Polisen att hålla en grundutbildning i brottsförebyggande arbete för Ånge kommun. Ulrika och Moa har ett möte bokat för att planera vidare för utbildningen gällande exempelvis målgrupper/deltagare. Ulrika uppmanar att kommunen också arbetar utifrån handboken "Inget att vänta på". Utbildningar i det kan för också hållas från Länsstyrelsen hålls gärna för kommunen, detta kan även rikta sig mot barn och ungdomar. Ulrika informerar om SKR:s verktyg för våld i nära relation. Ulrika har ett medskick till Ånge kommun att fundera över: "Hur avser kommunen att få en ökad medvetenhet hos allmänheten om våld i nära relation?"

7. Information från Region Västernorrland

Albin Dahlström: CAN-undersökningen pågår, resultat förväntas i slutet av september/början av oktober. Albin informerar om Tobaksfri duo, pandemin har påverkat svarsfrekvensen men att omtag behöver göras till hösten. Albin tipsar om "Hälsa på lika villkor" men informerar att den dock inte är nedbruten på kommunnivå.

8. Medborgardialog

Marcus Ceder informerar om att Medborgardialogen som ingår i Medborgarlöftet genomfördes hösten 2020. Totalt svarade 157 invånare varav 115 kvinnor och 42 män. Medborgardialogen gjordes digitalt år 2020.

Resultatet av medborgardialogen visade att:

- 132 personer uppgav att de kände sig ganska trygga/mycket trygga.
- 25 personer uppgav att de kände sig ganska otrygga/mycket otrygga.
- Otrygga platser: kvällar och nätter i mörkare delen av centrala Ånge, även platser anslutna till trafikerade vägar pga. höga hastigheter ser som otrygga med upplevd risk att möta rattfull bilist.
- Problembild: droger (näthandeln är stor), polisen beskriver sig ha ganska bra arbete gentemot posten för att komma åt detta men lagstiftningen är snårig vilket kan göra det svårt.

Våld i nära relation är också ett prioriterat område förutom ovanstående. Fokus ska även vara ungdomar. Polisen beskriver sig vilja hitta fler arbetsvägar gentemot skolan och har kommit en bit på väg men Corona-pandemin har bromsat upp arbetet. Marcus beskriver också att förväntningen från invånarna är att få en mer "synlig polis" genom att exempelvis finnas i receptionen på polisstationen och att kliva ur bilen och prata med medborgarna.

9. Medborgarlöftet

Morgan Norman informerar att det övergripande samverkansöverenskommelsen gäller till år 2022. Syftet är att ha ett helhetsperspektiv och samsyn i arbete med viktiga frågor och att det är ett långsiktigt hållbart arbete med brottsförebyggande mål.

Morgan visar förslag till nytt medborgarlöfte 2021-2022. I samverkan har Ånge kommun och Polisen valt att behålla vissa av föregående års löften samt lagt till nya. Nytt i årets medborgarlöfte är;

- Arbete med att förebygga, upptäcka och motverka våld i nära relation
- Fortsatt jobba med etablering av och aktivt stötta befintliga grannsamverkansområden
- Drogvaneundersökningar via CAN ska genomföras (tidigare har Öckerömodellen använts men det samarbetet är avslutat)

Medborgarlöftet kan justeras under tidens gång vid behov.

Medborgarlöftet kommer att skickas till Erik Löfgren och Veronica Andersson för underskrift och därefter ska det nya löftet synliggöras för medborgarna på lämpligt sätt.

10. Övriga frågor och tillhörande svar

Linda Mattsson frågar: Finns det någon specifik person som ser till att det blir "verkstad" av medborgarlöftet/att aktiviteter formas?

Mattias Robertsson Bly svarar: Folkhälsostrategen i kommunen har ett stort ansvar för samordning och uppföljning utifrån Medborgarlöftet men att genomförande av åtgärder blir av är ett ansvar som ligger på chefsnivå inom de olika förvaltningarna.

Anders Mjärdsjö frågar: Det pågår ett projekt att analysera avloppsvatten för att lokalisera användning av droger vilket kommer att uppmärksammas av både media och kommuninvånare. I vilken mån har kommunen planerat åtgärder för detta?

Morgan Norman svarar: Polisen (Morgan), kommunen (Elin) och Länsstyrelsen har precis fått koll på de första resultaten men ej offentliggjort dessa ännu. Morgan säger att det är indikationer på olika preparat men att alla preparat inte kan mätas. Morgan informerar att det endast gjorts en mätning vilket inte säger så mycket, man måste gå vidare med två-tre mätningar för att kunna göra jämförelser.

Ulrika Viklund svarar: Anna Karlsson på Länsstyrelsen är ansvarig för provtagningen. Proverna kommer att offentliggöras den 23 april (rapporten är klar då). Ulrika ger samma besked som Polisen angående effekter av provtagningen; "Det ger bara en ögonblicksbild och inga analyser/slutsatser kan dras förrän fler mätningar görs". Möten i frågan genomförs med kommun och Länsstyrelsen. Frågor från media ska besvaras av Anna Karlsson.

Elin Rapp svarar: Gällande provtagningarna på avloppsvattnet som gjort är det ett långsiktigt arbete. Inga planerade insatser som svar på provtagningen är startade, det är något som i så fall sker på sikt vid behov.

Linda Mattson: Linda säger att det finns en oro för att man ser ett problem och att en åtgärd därefter görs riktat till enskilda individer/projekt/anställer extra personal men att man sedan glömmer bort vad orsaken till problemet består av. Linda beskriver att "Roten till det onda måste fås bukt med och att ett "preventivt preventivt" arbete måste genomföras."

Mattias Robertsson Bly svarar: Kommunen måste jobba med detta. Folkhälsostategen måste fånga upp frågor, samordna och samarbeta med alla partners, jobbet som ska utföras ligger dock i verksamheterna exempelvis skolan och socialtjänsten. Mattias säger att kommunen är medveten om den problematik som finns (exempelvis narkotikaanvändning) men att det nya nu med exempelvis provtagning är att få en indikator för om vi är på rätt eller fel väg i arbetet för att motverka detta.

Per-Albin Dahlström: Informerar om att Island är ett bra exempel på hur arbete med ungdomars drogvanor ser ut. Där arbetar man inte bara med akuta åtgärder utan förebyggande och främjande. Faktorer som setts viktiga är deltagande i organiserade fritidsaktiviteter, mer tid med föräldrar, skolan samt att inte vara ute sent på kvällen. Detta grundar sig i att identifiera faktorer som har bäring på flera utfall (inte bara ANDT-arbetet utan också att ungdomar kan göra saker på fritiden exempelvis spela fotboll).

Anders Mjårdsjö: Har noterat att det finns två lokala trygghetsgrupper och undrar om de finns eller inte?

Elin Rapp svarar: De finns nog igång men att man arbetar för att skapa en ny strategi för hur samverkan ska göras för att inte dubbelarbete ska ske och ber att få återkomma om hur det ska se ut framgent.

Anders Mjårdsjö: Önskar att vi ser över reglementen så att de säkerställs att vi har den samverkan som behövs.

11. Planering

Nytt möte planeras efter sommaren.